

Lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar;

utfärdad den 26 juni 2014.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs att 19, 20 och 21 §§ lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar² ska ha följande lydelse.

19 §³ Nämndemän utses genom val. Val förrättas av landstingsfullmäktige. I Gotlands län förrättas val av kommunfullmäktige i Gotlands kommun.

Valet ska vara proportionellt, om det begärs av minst så många väljande som motsvarar det tal man får om samtliga väljandes antal delas med det antal personer valet avser ökat med 1. Om förfarandet vid sådant proportionellt val finns bestämmelser i lagen (1992:339) om proportionellt valsätt.

Regeringen får för ett visst län besluta att nämndemän i kammarrätt ska väljas bland dem som för samma tjänstgöringstid har utsetts till nämndemän i hovrätt. En nämndeman i hovrätt får även i annat fall, om han eller hon är behörig, tjänstgöra som nämndeman i den kammarrätt inom vars domkrets han eller hon är folkbokförd.

Vid val av nämndemän ska eftersträvas att nämndemannakåren får en allsidig sammansättning med hänsyn till ålder, kön, etnisk bakgrund och yrke. Om det finns flera alternativa sätt att uppnå en allsidig sammansättning, bör de personer väljas som inte tidigare tjänstgjort som nämndemän eller som tjänstgjort kortast tid.

20 §⁴ Valbar till nämndeman är varje svensk medborgare som är folkbokförd i det län eller den del av länet som hör till kammarrättens eller förvaltningsrättens domkrets och som inte är underårig, är i konkursstillstånd eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Den som är anställd vid en domstol, Skatteverket, en länsstyrelse, Försäkringskassan, Migrationsverket eller Transportstyrelsen får inte vara nämndeman. Detsamma gäller en lagfaren domare, åklagare, polisman och advokat eller någon annan som har till yrke att föra andras talan inför domstol samt en ledamot av en skattenämnd.

Ingen får samtidigt vara nämndeman i en kammarrätt och i en förvaltningsrätt.

¹ Prop. 2013/14:169, bet. 2013/14:JuU32, rskr. 2013/14:391.

² Lagen omtryckt 1981:1323.

³ Senaste lydelse 2009:773. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket upphävs.

⁴ Senaste lydelse 2013:85.

Till nämndeman får endast den utses som med hänsyn till omdömesförmåga, självständighet, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget.

Den som har fyllt sextio år eller uppger något giltigt hinder är inte skyldig att ta emot uppdrag som nämndeman. Den som har avgått som nämndeman är inte skyldig att ta emot nytt uppdrag förrän efter fyra år.

Domstolen ska kontrollera behörigheten och, i fråga om laglydnad, lämpligheten hos den som har utsetts till nämndeman.

21 §⁵ En nämndeman utses för fyra år. Den som har fyllt sextio år får avgå som nämndeman. Domstolen får entlediga en nämndeman som visar giltigt hinder.

Domstolen ska entlediga en nämndeman som genom att begå brott eller på annat sätt har visat sig olämplig för uppdraget.

Om en nämndeman inte längre är valbar eller behörig upphör nämndemannens uppdrag. Fullmäktige får dock besluta att en nämndeman som till följd av ändrad folkbokföring inte längre är valbar får ha kvar sitt uppdrag under resten av tjänstgöringstiden.

Om en nämndemans uppdrag upphör under tjänstgöringstiden utses en ny nämndeman för den tid som återstår. Ändras antalet nämndemän inom domkretsen får en ny tillträdande nämndeman utses för kortare tid än som följer av första stycket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2014.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för en nämndeman vars tjänstgöringsperiod upphör senast den 31 december 2014.

3. För en nämndeman som utses 2014 upphör tjänstgöringsperioden senast den 31 december 2015.

4. Val av nämndemän ska genomföras 2015 för en tjänstgöringsperiod som börjar den 1 januari 2016.

På regeringens vägnar

ELISABETH SVANTESSON

Per Lennerbrant
(Justitiedepartementet)

⁵ Senaste lydelse 2009:773. Ändringen innebär bl.a. att fjärde stycket upphävs.